

1	SOMELIER VČERA A DNES	15
1.1	VÝZNAM SOMELIERA PRE GASTRONÓMIU A VÍNO	17
2	VÍNO A ZDRAVIE	21
2.1	PREVENTÍVNE A ZDRAVIU PROSPEŠNÉ VLASTNOSTI VÍNA	22
2.1.1	Kalorická hodnota vína	24
2.2	PSYCHOLOGICKÉ, SOCIÁLNE A KULTÚRNE ASPEKTY UMIERNENEJ KONZUMÁCIE VÍNA	25
2.2.1	Patologické aspekty neumiernenej konzumácie alkoholických nápojov	25
3	PUTOVANIE VÍNA CIVILIZÁCIOU	27
3.1	VINOHRADNÍCTVO NA SLOVENSKU A V ČESKEJ REPUBLIKE	29
3.2	SÚČASNÉ PRAVIDLÁ VINOHRADNÍCTVA A VINÁRSTVA	31
3.3	RAJONIZÁCIA ODRÔD VINIČA HROZNORODÉHO	31
3.4	ŠTATISTIKY VINOHRADNÍCKY A VINÁRSKY VÝZNAMNÝCH KRAJÍN EURÓPY	32
3.5	PRAVIDLÁ VINÁRSTVA V NOVOM SVETE	34
4	TECHNOLÓGIA VÝROBY VÍNA	37
4.1	VÝZNAM SPRÁVNEJ VOLBY TERMÍNU A SPÔSOBU ZBERU HROZNA	39
4.2	ODSTOPKOVANIE A MLETIE HROZNA	43
4.3	VÝROBA BIELEHO A RUŽOVÉHO VÍNA – MACERÁCIA R MUTU	44
4.3.1	Kryomacerácia	45
4.3.2	Cielené okysličenie rmutu a muštu	46
4.4	VÝROBA BIELEHO A RUŽOVÉHO VÍNA – LISOVANIE R MUTU	49
4.5	VÝROBA BIELEHO A RUŽOVÉHO VÍNA – ODKAĽOVANIE A ÚPRAVA CUKORNATOSTI	49
4.5.1	Spôsoby odkaľovania muštu	50
4.5.2	Odkalovanie muštu flotáciou	50
4.5.3	Kontrola cukornatosti muštov	51
4.5.4	Pravidlá zvyšovania cukornatosti rmutov, muštov a prepočty	52
4.6	VÝROBA ČERVENÉHO VÍNA	53
4.6.1	Macerácia rmutu	53
4.6.2	Karbonická macerácia červeného rmutu	53
4.6.3	Technológia výroby červeného vína teplou cestou	54
4.6.4	Dokvášanie a lisovanie prekvaseného červeného vína	55
4.7	ENZÝMY V TECHNOLÓGII VÝROBY VÍNA	55
4.8	ALKOHOLOVÉ KVASENIE	56
4.8.1	Riadené kvasenie čistými kultúrami vínnych kvasiniek	58
4.8.2	Príprava zákvasu aktívnych suchých vínnych kvasiniek	59

4.8.3	Spontánne kvasenie muštu a rmutu	60
4.8.4	Vplyv teploty pri kvasení na arómu bieleho a ružového vína	60
4.8.5	Samočistenie vína	61
4.9	KYSLOSŤ MUŠTU A VÍNA	61
4.9.1	Prchavé kyseliny vo víne	62
4.9.2	Jablčno-mliečne kvasenie	63
4.9.3	Ďalšie spôsoby biologického odbúravania kyseliny jablčnej v technológii výroby vína	65
4.9.4	Chemické odkysľovanie muštu (vína)	65
4.10	OXIDAČNO-REDUKČNÉ PROCESY V DOKVÁŠAJÚCOM VÍNE	67
4.11	KOLOIDY VO VÍNE	68
4.11.1	Bielkovinové zákaly vína	69
4.12	STÁČANIE VÍNA	69
4.12.1	Technika stáčania vína	70
4.13	ČÍRENIE VÍNA	71
4.13.1	Zásady čírenia vína	72
4.13.2	Technologické pomocné látky používané na čírenie vína	73
4.13.3	Skúšky na stanovenie dávky číriacej látky a účinnosti čírenia	76
4.14	STABILIZÁCIA VÍNA	77
4.14.1	Kryštály vo víne a spôsoby predchádzania ich vzniku	78
4.15	VÝROBA ŠUMIVÝCH, PERLIVÝCH A SÝTENÝCH VÍN	80
4.15.1	Technologický postup šampanizácie	80
4.15.2	Druhy likérov, postup pri výrobe likéru, dávkovanie	81
4.15.3	Klasická metóda výroby šumivého vína (méthode traditionnelle, méthode classique, méthode champenoise)	82
4.15.4	Výroba šumivého vína metódou Charmat	84
4.15.5	Výroba šumivého vína metódou transvals (transverzná metóda)	85
4.15.6	Výroba šumivého vína metódou primárnej fermentácie – Asti	85
4.15.7	Výroba perlivých vín	86
4.15.8	Výroba sýtených vín	87
4.16	VÝROBA TOKAJSKÝCH VÍN	87
4.16.1	Označenie tokajských výberových vín podľa počtu putní	89
4.16.2	Tokajské združenie	90
4.16.3	Tokajské odrodové vína Furmint, Lipovina a Muškát žltý	90
4.16.4	Tokajská fľaša	90

4.17	VÝROBA A DOZRIEVANIE VÍN V DREVENÝCH SUDOCH	90
4.17.1	Dubové drevo na výrobu barikových sudov	91
4.17.2	Chemické zloženie dubového dreva	91
4.17.3	OPAĽOVANIE SUDOV	91
4.17.4	Vyzrievanie vína v barikových sudoch	92
4.17.5	Alternatívne využitie dreva pri výrobe vína	93
4.17.6	Technológie výroby vína sur lie a bâtonnage	94
4.18	VÝROBA BIOVÍN, BIODYNAMICKÝCH A AUTENTICKÝCH VÍN	95
4.19	FILTRÁCIA VÍNA	96
4.19.1	Druhy filtrácie	97
4.20	HYGIENA A SANITÁCIA VO VINÁRSKEJ PREVÁDZKE	99
4.20.1	Ošetrovanie sudov po zoctovatenom víne a inej mikrobiálnej kontaminácii	100
4.21	FINALIZÁCIA VÍNA	100
4.21.1	Uzávery na sklené fľaše	101
4.21.2	Sklené fľaše na finalizáciu vína	103
4.21.3	Bag-in-box	104
5	ÚČEL A ZÁSADY POUŽÍVANIA OXIDU SIRIČITÉHO PRI VÝROBE VÍNA	107
5.1	POZÍCIA OXIDU SIRIČITÉHO VO VINÁRSKEJ TECHNOLÓGII	108
5.1.1	Voľný (účinný) oxid siričitý	108
5.1.2	Viazaný oxid siričitý	108
5.1.3	Celkový oxid siričitý	108
5.2	SPÔSOBY APLIKÁCIE OXIDU SIRIČITÉHO	109
5.2.1	Sírenie spaľovaním pevnej síry	109
5.2.2	Sírenie draselnými a sodnými soľami SO ₂ v práškovej forme	109
5.2.3	Sírenie čistým SO ₂ v kvapalnej a plynnej forme	109
5.2.4	Sírenie vodnými roztokmi a kombinovanými prípravkami s obsahom SO ₂	110
5.3	LIMITY OXIDU SIRIČITÉHO	110
5.3.1	Označovanie obsahu SO ₂ a ďalších alergénov na spotrebiteľskom obale vína	110
5.4	ZÁSADY SÍRENIA MUŠTOV A VÍN	111
5.5	MOŽNOSTI OBMEDZENIA DÁVOK SO ₂ PRI VÝROBE VÍNA	112
6	ISTENIE KVALITY HROZNA A VÍNA	115
6.1	VÝZNAMNÉ OBSAHOVÉ LÁTKY HROZNA A VÍNA	116
6.1.1	Nukleárna magnetická rezonancia	120
6.2	MIKROBIOLOGICKÁ KONTROLA VÍNA	120

7	CHYBY, CHOROBY VÍNA, ICH PREVENCIA A NÁPRAVA	123
7.1	CHYBY VÍNA	124
7.1.1	Hnednutie vína	124
7.1.2	Sirka	124
7.1.3	Príchut' po plesni	126
7.1.4	Korková pachut'	126
7.1.5	Príchut' po kvasničných kaloch	126
7.1.6	Netypické starnutie vína	127
7.2	CHOROBY VÍNA	127
7.2.1	Refermentácia vína	127
7.2.2	Birza	128
7.2.3	Bretty vína	128
7.2.4	Octovatenie vína	130
7.2.5	Myšina	131
7.2.6	Mliečne a manitové kvasenie	131
7.2.7	Slizovatenie	131
7.2.8	Maslové kvasenie	132
7.2.9	Horknutie vína	132
8	PREZENTÁCIA VÍNA	135
8.1	CESTA VÍNA PRED JEHO PODANÍM NA STÔL	136
8.1.1	Potenciál zrenia vína	136
8.1.2	Zrenie vína u spotrebiteľa	137
8.1.3	Význam teploty pri zrení vína vo fľaši	137
8.1.4	Význam vlhkosti pri vyzrievaní vína vo fľaši	138
8.1.5	Význam svetla pri zrení vína vo fľaši	138
8.1.6	Význam voní a pachov pri vyzrievaní vína vo fľaši	138
8.1.7	Skladovanie vína v archíve	138
8.2	PRIESTORY PRE SNÚBENIE JEDLA S VÍNOM	139
8.3	SERVÍROVANIE VÍNA	140
8.3.1	Odzátkovanie tichého vína	140
8.3.2	Odzátkovanie šumivého vína	140
8.3.3	Dekantácia	141
8.4	POHÁR	142
8.5	VÍNO A TEPLOTA	142

8.5.1	Teplotné finty	143
8.5.2	Chute závislé od teploty	143
8.5.3	Optimálne teploty rôznych vín	143
8.6	SLOVNÍK PREZENTÁCIE VÍNA	144
8.6.1	Prezentácia farby vína	145
8.6.2	Prezentácia čírosti vína	145
8.6.3	Prezentácia arómy	146
8.6.4	Prezentácia chuti	147
9	OZNAČOVANIE VINÁRSKÝCH PRODUKTOV	151
9.1	OZNAČOVANIE VÍN NA SPOTREBITEĽSKOM OBALE	152
9.1.1	Označovanie tichých a šumivých vín podľa obsahu zvyškových cukrov	154
10	ZÁŽITKOVÁ ENOGASTRONÓMIA	157
10.1	PRINCÍPY HARMÓNIE JEDLA A VÍNA	158
10.1.1	Chuťové asociácie	158
10.1.2	Kritériá rozhodovania pri kombinácii jedla a vína	158
10.2	SERVÍROVANIE	158
10.2.1	Poradie servírovania	158
10.2.2	Pravidlá servírovania	159
10.2.3	Výber vína podľa príležitosti	159
10.2.4	Dramaturgia servírovania vína	160
10.3	APERITÍV A PREDJEDLO	161
10.4	SNÚBENIE JEDLA S LAHKÝMI, SVIEŽIMI BIELYMI VÍNAMI	161
10.5	SNÚBENIE JEDLA S BIELYMI BARIKOVANÝMI VÍNAMI	162
10.6	SNÚBENIE JEDLA S AROMATICKÝMI BIELYMI VÍNAMI	163
10.7	SNÚBENIE JEDLA A MLADÝCH OVOCNÝCH ČERVENÝCH VÍN	164
10.8	SNÚBENIE JEDLA S RUŽOVÝMI VÍNAMI	165
10.9	SNÚBENIE JEDLA S NAZRETÝMI ČERVENÝMI VÍNAMI	166
10.10	SNÚBENIE JEDLA A FLAŠOVO ZRELÝCH, BARIKOVANÝCH ČERVENÝCH VÍN	166
10.11	SNÚBENIE JEDLA A SLADKÝCH VÍN	167
10.12	JEDLO VERSUS BIELE ARCHÍVNE VÍNO	168
10.13	DIGESTÍV	169
10.14	GASTRONOMICKÉ HRIECHY	169
11	ZMYSLOVÉ HODNOTENIE VÍNA	171
11.1	HODNOTENIE VÍNA PRI CERTIFIKÁCI	172

11.2	HODNOTENIE VÍNA NA SÚŤAŽIACH	172
11.2.1	Dvadsaťbodový systém hodnotenia podľa Buxbauma	173
11.2.2	Stobodový systém Medzinárodnej únie enológov	173
11.2.3	Vedelov penalizačný systém hodnotenia vína	175
11.3	VYHODNOTENIE VÝSLEDKOV PRI HODNOTENÍ VÍN NA SÚŤAŽIACH	176
11.4	RIZIKÁ A ODCHÝLKY SPREVÁDZAJÚCE SENZORICKÉ HODNOTENIE	176
11.5	OSVEDČENIE POSUDZOVATEĽA	177
12	SCENÁR CESTY K ÚSPECHU VÍNA	181
13	ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	185
14	REGISTER	191